

USTAWA

z dnia 7 lipca 2023 r.

o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o czasie pracy na statkach żeglugi śródlądowej1)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY

z dnia 17 sierpnia 2023 r.

w sprawie wykazu stanowisk na statkach, minimalnego składu załogi statków na śródlądowych drogach wodnych, przeprowadzania egzaminu i sposobu działania komisji egzaminacyjnych

Kompetencje wymagane na poziomie operacyjnym oraz przypadającą im wiedzę i umiejętności określa:

Część I załącznika I do dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2020/12 z dnia 2 sierpnia 2019 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2397 w odniesieniu do standardów dotyczących: kompetencji oraz odpowiadających im wiedzy i umiejętności, egzaminów praktycznych, zatwierdzania symulatorów oraz stanu zdrowia (Dz. Urz. UE L 6 z 10.01.2020, str. 15), zwanej dalej „dyrektywą”.

STANOWISKA

Poziom podstawowy:

1. Młodszy marynarz.
Przeszkolenie bhp przez armatora.

2. Praktykant

Umowa o praktyki z armatorem albo

Zaświadczenie ze szkoły, że w ramach zajęć będzie odbywał praktykę na statkach.

Poziom operacyjny

1. Marynarz

4. Do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji marynarza żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

1) ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia trwającego co najmniej dwa lata i obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu operacyjnego oraz odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 90 dni albo

2) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 360 dni lub – w przypadku, w którym wnioskodawca może przedstawić dowód posiadania doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 250 dni, które wnioskodawca zdobył na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej – co najmniej 180 dni, oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku, albo

3) przed przystąpieniem do zatwierdzonego programu szkolenia posiadanie:

a) co najmniej pięcioletniego doświadczenia zawodowego lub

- b) co najmniej 500 dni doświadczenia zawodowego na statku morskim jako członek załogi pokładowej, lub
- c) ukończonego szkolenia zawodowego trwającego co najmniej trzy lata – oraz ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu operacyjnego trwającego co najmniej dziewięć miesięcy i odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej 90 dni.

2. Starszy marynarz

Do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji starszego marynarza żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej **180 dni** i w trakcie odbywania tej praktyki posiadanie unijnego świadectwa kwalifikacji **marynarza** żeglugi śródlądowej lub świadectwa marynarza – uznanego na podstawie art. 35 ust. 3 albo
- 2) ukończenie zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności dla poziomu operacyjnego trwającego co najmniej **trzy lata** i odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej **270 dni**.

3. Sternik

6. Do uzyskania unijnego świadectwa kwalifikacji sternika żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej **180 dni** i w trakcie odbywania tej praktyki posiadanie unijnego świadectwa kwalifikacji **starszego marynarza** żeglugi śródlądowej lub świadectwa starszego marynarza – uznanego na podstawie art. 35 ust. 3, **oraz posiadanie świadectwa operatora radiowego** albo
- 2) **ukończenie** zatwierdzonego programu szkolenia obejmującego standardy kompetencji dla poziomu operacyjnego oraz odpowiadającej im wiedzy i umiejętności trwającego co najmniej **trzy lata**, odbycie w ramach tego zatwierdzonego programu szkolenia praktyki pływania w służbie pokładowej na statku niebędącym małym statkiem wynoszącej co najmniej **360 dni** oraz posiadanie **świadectwa operatora radiowego**, albo
- 3) posiadanie co najmniej **500 dni** doświadczenia zawodowego jako **kapitan żeglugi morskiej**, uzyskanie pozytywnego wyniku z **egzaminu** z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku oraz posiadanie świadectwa operatora radiowego.

1. Przewoźnik

Do uzyskania patentu żeglarskiego przewoźnika żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej wynoszącej co najmniej 300 dni, w tym przez co najmniej 90 dni na promie w charakterze pomocnika przewoźnika, oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku albo
- 2) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej wynoszącej co najmniej 150 dni, w tym przez co najmniej 90 dni na promie w charakterze pomocnika przewoźnika, uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku oraz przedstawienie dowodu posiadania doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 250 dni, które wnioskodawca zdobył na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej.

2. Młodszy sternotorzysta.

Do uzyskania patentu żeglarskiego młodszego sternotorzysty żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 90 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku albo
- 2) posiadanie dokumentu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 37a ust. 3, potwierdzającego posiadanie uprawnień do uprawiania turystyki wodnej na jachtach motorowych lub przedstawienie dokumentu potwierdzającego posiadanie doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 180 dni, które wnioskodawca zdobył na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej, a także odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 30 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku.

3. Sternotorzysta.

Do uzyskania patentu żeglarskiego sternotorzysty żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 360 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku albo
- 2) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 270 dni i w trakcie odbywania tej praktyki posiadanie patentu żeglarskiego młodszego sternotorzysty żeglugi śródlądowej, albo
- 3) posiadanie stopnia chorążego Marynarki Wojennej albo Straży Granicznej w dziale pokładowym oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku, albo
- 4) odbycie praktyki pływania w służbie pokładowej na statkach z napędem mechanicznym wynoszącej co najmniej 240 dni, uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku oraz przedstawienie dokumentu potwierdzającego posiadanie doświadczenia zawodowego wynoszącego co najmniej 250 dni, które wnioskodawca zdobył na statku morskim w charakterze członka załogi pokładowej.

4. Motorzysta

Do uzyskania świadectwa motorzysty żeglugi śródlądowej jest wymagane spełnienie jednego z poniższych wymagań:

- 1) odbycie praktyki pływania na statku niebędącym małym statkiem o napędzie mechanicznym wynoszącej co najmniej 360 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych na tym stanowisku albo
- 2) posiadanie co najmniej wykształcenia zasadniczego zawodowego lub wykształcenia zasadniczego branżowego w zakresie: mechaniki, elektrotechniki lub budowy i eksploatacji maszyn, odbycie praktyki pływania na statku niebędącym małym statkiem o napędzie mechanicznym wynoszącej co najmniej 180 dni oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z egzaminu z umiejętności praktycznych, albo
- 3) posiadanie świadectwa ukończenia szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie w zakresie żeglugi śródlądowej, albo
- 4) posiadanie świadectwa motorzysty wachtowego w żegludze morskiej, albo
- 5) posiadanie co najmniej stopnia marynarza albo podoficera rezerwy Marynarki Wojennej albo Straży Granicznej o specjalności motorzysty okrętowego.

Jednostki edukacyjne

Art. 36i. 1. Szkolenia, o których mowa w art. 35b ust. 4–7, oraz szkolenie, o którym mowa w art. 36a ust. 3, są prowadzone przez jednostki edukacyjne.

2. Jednostkami edukacyjnymi są uczelnie oraz szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie w zakresie żeglugi śródlądowej zgodnie ze standardami kompetencji oraz odpowiadającymi im wiedzą i umiejętnościami określonymi w załączniku I przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 1 dyrektywy 2017/2397, które uzyskały uznanie ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

3. Jednostkę edukacyjną uznaje się, na jej wniosek, jeżeli:

1) cele szkolenia, treści dydaktyczne, wyposażenie i sprzęt dydaktyczny, metody szkolenia, formy prowadzenia zajęć, procedury dotyczące prowadzenia szkolenia, w tym również symulatory, jeżeli są wykorzystywane w szkoleniu, oraz materiały szkoleniowe umożliwiają kandydatom osiągnięcie wymaganych wiedzy i umiejętności dla uzyskania dokumentów kwalifikacyjnych objętych uznaniem;

2) posiada wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną wykazującą się znajomością zagadnień objętych programem szkolenia;

3) posiada ważny certyfikat systemu zarządzania jakością obejmujący procesy dotyczące szkolenia i przeprowadzania egzaminów.

4. Do wniosku o uznanie załącza się dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 3, w tym w szczególności:

1) wykaz działalności dydaktycznej w zakresie objętym wnioskiem;

2) kopię ważnego certyfikatu systemu zarządzania jakością;

3) informacje dotyczące kadry dydaktycznej, w szczególności posiadane kwalifikacje i doświadczenie;

4) programy szkoleń zgłoszone do uznania zawierające szczegółowe cele szkolenia;

5) opis wewnętrznego systemu oceniania oraz metod sprawdzania wiedzy, umiejętności i oceny kompetencji, w tym egzaminów praktycznych;

6) opis bazy dydaktycznej oraz wykaz wyposażenia wykorzystywanego do prowadzenia szkoleń objętych wnioskiem;

7) zatwierdzenie dla symulatora, jeżeli przewiduje się przeprowadzanie egzaminów praktycznych na symulatorze;

8) wzory dyplomów lub świadectw wydawanych po zakończeniu programu szkolenia.

5. Do wniosku o uznanie załącza się również – w przypadku:

2) szkoły ponadpodstawowej:

a) kopię aktu założycielskiego i statutu szkoły,

b) kopię zaświadczenia o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego – w przypadku szkół niepublicznych zakładanych przez osoby prawne i fizyczne.

6. Oceny spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 3, oraz kontrolę jednostki edukacyjnej, o której mowa w art. 36j ust. 2 pkt 3, dokonuje komisja powołana w tym celu przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

7. W skład komisji, o której mowa w ust. 6, wchodzi osoby posiadające wiedzę i doświadczenie w zakresie żeglugi śródlądowej, żeglugi morskiej, kształcenia lub przeprowadzania audytów.

8. W skład komisji, o której mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej może powoływać ekspertów zewnętrznych posiadających wiedzę i doświadczenie w zakresie, o którym mowa w ust. 7.

9. Komisja, o której mowa w ust. 6, dokonuje oceny wniosku o uznanie i załączonych dokumentów oraz przeprowadza kontrolę, o której mowa w art. 36j ust. 2 pkt 3, mającą na celu weryfikację zgodności złożonych dokumentów ze stanem faktycznym.
10. Uznanie potwierdza się wydaniem certyfikatu uznania zawierającego wykaz zatwierdzonych programów szkoleń.
11. Certyfikat uznania, o którym mowa w ust. 10, wydaje się na okres 5 lat, z tym że na wniosek jednostki edukacyjnej może on zostać odnowiony przed upływem tego terminu.
12. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej odmawia, w drodze decyzji, uznania, jeżeli jednostka edukacyjna nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 3.